

PAZAR KONUŞMALARI

Tarık BUĞRA

TEK

NECİP FAZIL KISAKÜREK vefat etti. Toprağa verildi. Bütün ömrünce ölümü düşünmüştü. Ölümü tattı. Şimdi o bütün insanların gideceği ve hiç bir canlının bilmediği yerdedir. Necip Fazıl Kısakürek bütün ölenlerle eşitleşti: Bâkî olan Allah'dır.

Necip Fazıl Kısakürek, tek yaratılan ender insanlardan biriydi; mizacıyla ve bu mizacın yönettiği yaşayışıyla tek'ti: Bir zaman kesiti içerisinde birlikte yaşadığı milyonlarca ve milyonlarca insanla benzerliği, iltisakı, paralelligi yoktu; ender rastlanan tek mizaçlardan biriydi.

Bu mizaç tekliği has sanatçının, bir başka deyişle, gerçek şâir'in yanılmaz ve en sağlam belirtisidir; Necip Fazıl Kısakürek, has bir sanatçı, gerçek bir şâirdi:

Mizaç öldü, şâir, Türk Edebiyatı ve Türkçe yaşadıkça yaşayacaktır; tek olarak yaşayacaktır.

★

EDEBİYAT tarihlerinin yüzyılları içinde, her yüzyıla pek azı düşen doruklar vardır; Necip Fazıl Kısakürek'in, Türk Edebiyat Tarihi'nde bunlardan biri olduğuna ve yayvanlarından biri olmadığına inanıyorum.

Necip Fazıl Kısakürek'i çeşitli ortam ve durumlarda, biri öteki ile ilgisiz ilişkilerde gördüm; ama hepsinde de, şaşırtıcı potansiyelini; şiirinin dışında hâkim olmadığını ve hâkim olunamaz enerjisini gördüm; ona ekstremler arasında seksek oynatan enerjisini gördüm.

Bu fren ve kontrol tanımaz enerji, sanatının hem sebebi sayılacak kadar kuvveti olmuş, hem de zaafalarını hazırlamıştır; şiirinin kuvveti bu enerji, piyes ve hikâyelerinin zaafı gene bu enerjidir; bana öyle gelir.

Çünkü -tekrarlarım- gerçek şiiri şiir yapan disiplinin ancak kontrol altına alabileceği bu potansiyel, bu enerji, piyes ve hikâyelerinde bir çağrışımlar dehâsı, çağrışımlar seli olup çıkıyor, her kelime cümleler, paragraflar getiriyordu.

Ve, gene bu enerjinin atılganlığı yüzünden, Necip Fazıl Kısakürek, başını çevirip geriye bakmak, ayıklamak imkânı bulamıyordu.

Bu potansiyel, bu enerji taşkını, **Bir Adam Yaratmak, Tohum ve Reis Bey** gibi piyeslerinde ona ihânet etmiştir. Okudukları zaman kafa ve gönül besleyen bu eserleri çelmelemiştir. Tıpkı onun zamanlarını ve imkânlarını çelmediği gibi.

Söyleyecek çok şeyi olan ender yaratılışların dramıdır bu ve dram için çarpıcı örnekler vardır; Abdülhak Hâmid de bunlardan biridir.

★

BELKİ erken -ve zamansız- konuşuyorum; ama Necip Fazıl'ın da, daha başka birkaç büyük değerimiz gibi, mitleştirilmemesi için, yâni şiirinin de öldürülmemesi için, bir araştırma, bir anlama, benimseme ve beslenme pınarı olarak yaşaması için söylenmesi gerektiği sandığım şeyleri söylemeye çalışıyorum.

Ve, tekrarlamak ihtiyacını duyuyorum:

Necip Fazıl Kısakürek, Türk şiiri'nin, Türkçe ile şiir söyleyebilmenin, minnet duymamız ve daima rahmetle anmamız gereken doruklarından biridir. Şâir Necip Fazıl Kısakürek, Türkçe yaşadıkça parıl parıl yaşayacak, gönül zenginleştiricek, bize ayna tutacaktır; bize bizi bulduracaktır. Bizi Yunus Emre'nin, yücelten, arındıran **Çile'sine** götürecektir.

